

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ľubora Šeba v právnej veci žalobcu **B. – I.**, so sídlom v B., zastúpeného Mgr. K. H., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Chlumeckého č. 2, zastúpenej JUDr. D. K., advokátom so sídlom v B., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 18 C 36/02, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. júna 2006 sp.zn. 6 Co 332/03 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. júna 2006 sp.zn. 6 Co 332/03 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava III dňa 14.5.2001 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplattenia náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom bývalého Katastrálneho úradu Bratislava – Správy katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, v dôsledku ktorého bol rozhodnutím tohto úradu č. V. zo X. povolený vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v jeho vlastníctve zapísaným v katastri nehnuteľností pre kat.úz. B. na liste vlastníctva č. X. ako pozemok parcela č. X. o výmere X., parcela č. X. o výmere X. m² a parcela č. X. o výmere X. m², v prospech D., a.s. Náhradu škody žiadal

priznať vo výške 474 033 181 Sk spolu so 17,6 % úrokmi z omeškania od 17.8.2000 až do zaplatenia tejto sumy. Uplatnený nárok odôvodňoval ustanovením § 18 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Poukazoval na to, že vzhľadom na nedostatky, ku ktorým došlo v súvislosti s uzavretím kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva k označeným nehnuteľnostiam, nemal byť vklad povolený.

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo 17. júna 2003 č.k. 18 C 36/02-248 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 395 411 283 Sk so 17,6 % úrokmi z omeškania od 17.8.2000 až do zaplatenia a povinnosť zaplatiť mu aj náhradu trov konania 5 091 276 Sk do rúk jeho zástupcu Mgr. K. H., to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a vo zvyšku žalobu zamietol. Uplatnený nárok do výšky prisúdenej sumy považoval za dôvodný poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého vyvodil záver, že katastrálny úrad v dôsledku nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v nedôslednom skúmaní náležitostí kúpnej zmluvy a oprávnenia prevodcu previesť vlastnícke právo, povolil vklad vlastníctva, hoci tento povolený nemal byť, a tým znemožnil žalobcovi užívať predmet svojho vlastníctva a poberať jeho plody vo forme nájomného.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na odvolanie žalovanej rozsudkom z 22. júna 2006 sp.zn. 6 Co 332/03 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom vyhovujúcom výroku zmenil tak, že žalobu zamietol. Zároveň rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu trov konania 7 296 396 Sk na účet jej zástupcu JUDr. D. K. do troch dní. Na rozdiel od súdu prvého stupňa bol toho názoru, že uplatnený nárok nemožno priznať, pretože pokiaľ výsledkom prípadného nesprávneho úradného postupu bolo vydanie rozhodnutia, mohla by prichádzať do úvahy len zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu, ktorej podmienkou je zrušenie nezákonného rozhodnutia, k čomu však nedošlo. Nárok považoval tiež za premlčaný odvolávajúc sa na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého je podľa neho zrejmé, že kúpnu zmluvu prevzal člen predstavenstva žalobcu 19.1.1996 a už tohto dňa mohol mať žalobca vedomosť o nesprávnom úradnom postupe, ako aj o tom, že mu vzniká majetková ujma a vo forme nevyplateného nájomného. Zamietnutie žaloby odôvodnil aj záverom, že v období od 17.1.1996 do 13.7.1999 bola vlastníkom nehnuteľností D., a.s., preto žalobcovi nemohla vzniknúť škoda tvrdým spôsobom.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom a vadami konania majúcimi za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Okrem iného namietal, že odvolací súd v rozpore s § 122 a nasl. O.s.p. vykonal dňa 13.10.2005 „informatívny výsluch“ svedkyne Ing. M. H., keď pri tomto výsluchu nebol prítomný senát a k vykonaniu tohto dôkazu neboli prizvaní účastníci konania, ktorým tak bolo odňaté právo sa k nemu vyjadriť.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žiadala tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O.s.p. žalobca tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm.f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať

sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod.).

Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb (§ 1 O.s.p.).

Súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania (§ 122 ods. 1 O.s.p.).

Ak je to účelné, možno o vykonanie dôkazu dožiadať iný súd alebo vykonať dôkaz mimo pojednávania. Účastníci konania majú právo byť prítomní na takto vykonávanom dokazovaní (§ 122 ods. 2 veta prvá a druhá O.s.p.).

Účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.).

V zmysle citovaných ustanovení §§ 122 a 123 O.s.p., ktoré v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. platia aj pre odvolacie konanie, účastníci majú právo byť prítomní aj pri dokazovaní vykonávanom mimo pojednávania. Z toho vyplýva, že o vykonávaní dôkazu mimo pojednávania musia byť aj upovedomení. Nerešpektovanie tohto práva znamená porušenie základného práva účastníka vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to práva na verejné prejednanie veci v jeho prítomnosti.

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že odvolací súd sudcom JUDr. Jurajom Matejom vykonal dňa 13.10.2005 výsluch svedkyne Ing. M. H. bez toho, aby o vykonaní tohto dôkazu upovedomil účastníkov. Pretože odvolací súd takto nepostupoval, odňal účastníkom a teda aj žalobcovi, ktorý túto okolnosť výslovne v dovolaní namietal, možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. Odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, znamenajúce porušenie práva na spravodlivý proces, zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vzhľadom na dôvod zrušenia rozsudku odvolacieho súdu nemohol dovolací súd sumarizovať skutkové zistenia, z ktorých vychádzal odvolací súd, a posudzovať správnosť jeho právnych záverov vo väzbe na zistený skutkový stav, pretože by to bolo v tomto štádiu konania predčasné.

V novom rozhodnutí rozhodne súd, ktorému sa vec vracia, znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :